

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 października 2016 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR Piotr Kawecki

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Outtaleb

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2016 r. w. T.

sprawy z powództwa A. P.

przeciwko W. R.

o podwyższenie alimentów

i z powództwa wzajemnego W. R.

przeciwko A. P.

o obniżenie alimentów

I. zasądza od pozwanej W. R. alimenty na rzecz A. P. w miejsce ustalonych w kwocie 300 (trzysta) złotych miesięcznie na mocy wyroku z dnia 29 czerwca 2011r. w sprawie (...) Sądu Okręgowego w. T. w kwocie obecnie po 700 (siedemset) złotych, poczynając od dnia 19 marca 2015r., płatne z góry do dnia 10-tego każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat,

II. oddala powództwo A. P. w pozostałej części,

III. oddala powództwo wzajemne W. R.,

IV. znosi wzajemnie koszty procesu pomiędzy stronami,

V. zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w. T. na rzecz adwokat E. W. kwotę 90 (dziewięćdziesiąt) złotych wraz z należną stawką podatku VAT tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej W. R. z urzędu,

VI. kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w. T.

VII. wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 311/15

UZASADNIENIE

A. P. w dniu 19 marca 2015 r. wniosła pozew przeciwko W. R. domagając się podwyższenia alimentów z kwoty po 300 zł miesięcznie do wysokości po 1200 zł miesięcznie poczynając od dnia wniesienia powództwa oraz o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu podała m.in., że od ostatniego ustalenia obowiązku alimentacyjnego minęły 4 lata i w okresie zmieniła się sytuacja powódki. Alimenty w obecnej wysokości są niewystarczające dla zaspokojenia jej usprawiedliwionych potrzeb. Powódka obecnie jest studentką (...) na (...) na (...) na Wydziale C. M. w B.. W związku z nauką w B. co

miesiąc ponosi koszty wynajmu stacji, której koszt wynosi 400 zł miesięcznie. Ponadto w związku z pobieraną nauką ponosi dodatkowe koszty na które m.in. składają się bilet miesięczny, zakup książek, obuwia, fartucha medycznego. Ponosi również koszty wyjazdów wakacyjnych, wizyt lekarskich, rachunków telefonicznych oraz koszty codziennego utrzymania jak żywność czy ubrania. Jej łączny miesięczny koszt utrzymania wynosi ok. (...) zł.

Powódka wskazała, że pozwana nie uczestniczy w żaden sposób w jej życiu i nie stara się realizować roli matki. W. R. ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w (...) w sprawie (...) o podział majątku wspólnego dostała od J. P. kwotę (...) zł.

Pozwana W. R. w odpowiedzi na pozew z dnia 4 maja 2015 r. wniosła o oddalenie powództwa oraz wniosła powództwo wzajemne domagając się obniżenia alimentów należnych od pozwanej na rzecz powódki do kwoty po 200 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu pozwana wskazała m.in., że nie dysponuje kwotą(...) zł, ponieważ zgodnie z ugodą w sprawie o podział majątku jej były mąż ma na to czas do dnia 22 stycznia 2016 r. i do chwili obecnej tego nie uczynił. W. R. podała, że za pieniądze jakie uzyska z podziału majątku zamierza kupić mieszkanie, ponieważ od 4 lat kątem zamieszkuje u swoich rodziców w K., 40 km od miejsca pracy. Jej miesięczne wynagrodzenie wynosi ok.(...) zł miesięcznie. Z kwoty tej regularnie płaci na utrzymanie córek alimenty w łącznej kwocie 600 zł miesięcznie. Na życie pozostaje jej kwota 500 zł miesięcznie, z której musi pokryć koszty dojazdu do pracy (ok. 80km codziennie w obie strony), zapewnić sobie wyżywienie, środki higieniczne, leki oraz przekazać niewielką kwotę rodzicom za mieszkanie. Nie ma pieniędzy na zakup odzieży, wyjście do kina, teatru czy wizyty u znajomych. Nie może podjąć dodatkowego zatrudnienia z uwagi na fakt, że praca oraz dojazd i powrót zajmują jej łącznie 10 godzin dziennie.

Pozwana podniosła też, że znacznie pogorszyło się jej zdrowie fizyczne i psychiczne. Leczy się u wielu specjalistów jednak nie zawsze ma pieniądze na leki. Chodzi również na rehabilitację. Powódka może natomiast ubiegać się o stypendium socjalne lub stypendium naukowe za dobre wyniki w nauce.

Powódka i pozwana wzajemna w toku postępowania podtrzymała powództwo i wносиła o oddalenie powództwa wzajemnego.

Pozwana i powódka wzajemna w toku postępowania wносиła o oddalenie powództwa i podtrzymała powództwo wzajemne,

Sąd ustalił, co następuje

A. P., ur. (...) w T., jest dzieckiem pochodzącym ze związku małżeńskiego J. P. i W. P. (obecnie R.)

/okoliczność bezsporna a ponadto dowód:

odpis zupełny aktu urodzenia – k. 8 akt (...) SO w T.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w T. z dnia 29 czerwca 2011 r. wydanym w sprawie (...) rozwiązano małżeństwo J. P. i W. P. (obecnie R.) przez rozwód, bez orzekania o winie. W punkcie 6 wyroku zobowiązano W. P. (obecnie R.) do płacenia alimentów na rzecz małoletnich córek A. i E. siostr P. w kwocie po 300 zł na każdą z nich, tj. w łącznej kwocie po 600 zł miesięcznie.

/okoliczność bezsporna a ponadto dowód:

wyrok Sądu Okręgowego w T. z dnia 29 czerwca 2011 r. – k. 149-150 akt (...) SO w T.

A. P. miała wówczas (...) Mieszkała wraz z ojcem i siostrą w wynajmowanym mieszkaniu przy ul. (...). Opłata za wynajem wynosiła 405 zł i odstępnę 500 zł. A. P. ukończyła naukę w gimnazjum muzycznym i przebywała na koncertach wB.

J. P., ojciec A. P., pracował wówczas w firmie (...) i zarabiał ok (...) zł netto miesięcznie.

W. P. (obecnie R.) zamieszkiwał wówczas u swoich rodziców w miejscowości K.. Pracowała w P. i zarabiała (...) zł netto miesięcznie. Na dojazdy do pracy wydawała średnio ok. 300-400 zł miesięcznie. Na życie i utrzymanie domu przekazywała rodzicom 500 zł miesięcznie, 120 zł wydawała na telefony, 50 zł na zakup środków czystości. Dodatkowo opłacała ubezpieczenie samochodu i jego ewentualne naprawy. Na utrzymanie córek przekazywała ojcu dzieci kwotę 400 zł miesięcznie.

/dowód:

akta sprawy (...) Sądu Okręgowego w T.

Obecnie A. P. ma (...) lat. Jest studentką II roku C. M. w B.. Z uwagi na studia zamieszkuje w B., gdzie wynajmuje pokój za kwotę 430 zł i ok. 50 zł opłat. Dodatkowo opłaca sobie telefon za 30 zł miesięcznie oraz ponosi koszt biletu miesięcznego i biletów (...) w kwocie 60 zł miesięcznie. Nie otrzymuje żadnych stypendiów.

Jest alergikiem. Trzy lata temu stwierdzono u niej nietolerancję glutenu i laktozy. W związku z tym konieczna jest specjalna dieta, która generuje dodatkowe koszty, np. litr mleka bez laktozy kosztuje 4 zł, chleb bezglutenowy 6 zł za 4 kromki. Obecnie cierpi na anemię. W związku z chorobą oraz faktem, że była zarażona gronkowcem, konieczne są wizyty kontrolne u lekarzy. W ubiegłym roku na wizyty lekarskie A. P. wydała 250 zł. W ostatnim miesiącu na leki wydała 200 zł. Średnio na wizyty u lekarza i zakup leków wydaje 350 zł miesięcznie.

Nie kupuje książek na studia. Korzysta z biblioteki, a najbardziej potrzebne podręczniki kseruje. Na ksero wydała w tym roku 300 zł. W związku ze obranym kierunkiem studiów konieczny jest zakup odzieży medycznej. Na rok potrzebne są dwa komplety, koszt jednego kompletu to 100 zł. Do tego konieczny jest zakup specjalnego obuwia za 100 zł za parę.

Zaczęła chodzić na siłownię, ponieważ z uwagi na fakt, że chce zostać pielęgniarką, musi mieć na tyle dużo siły aby móc podnieść pacjenta. Koszt siłowni to 65 zł miesięcznie.

Matka regularnie płaci na jej rzecz zasądzone alimenty w kwocie 300 zł miesięcznie. Ojciec przekazuje jej też 300 zł, dodatkowo przygotowuje jej jedzenie. Zakupił jej też laptopa i telefon komórkowy. Pomagają jej też ciocie, które kupują jej bezglutenowe jedzenie.

Z uwagi na liczbę zajęć, obowiązkowe praktyki oraz dużą ilość nauki nie jest w stanie podjąć pracy dorywczej.

Ma braki w garderobie, nie wychodzi z koleżankami ani nie wyjeżdża na wakacje bo jej na to nie stać.

A. P. jest współwłaścicielką o udziale wynoszącym 1/2 działki nr (...), tj. gruntów ornych położonych w miejscowości K. w gminie Ł.. Działka jest niezabudowana, nieuzbrojona, ma dostęp do drogi publicznej i leży w terenie dla którego nie ma obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego. Powódka wraz z siostrą próbowały sprzedać tę, działkę, pomimo niskiej ceny nie było na nią chętnych.

Ojciec powódki pracuje obecnie jako kucharz w (...) P. Za pieniądze z podziału majątku kupił mieszkanie w T., które obecnie remontuje we własnym zakresie, ponieważ nie stać go na zatrudnienie ekipy remontowej. Koszt remontu wyniósł około (...)zł.

/dowód:

- zaświadczenie z (...) k. 9

- zestawienie kosztów utrzymania – k. 10-19, 166-168

- zaświadczenie z Urzędu Skarbowego – k. 93
- opłaty ponoszone przez J. P. – k. 104, 108, 120-123, 126-130, 138, 180, 192-196
- opłaty związane ze studiami – k. 105-107
- potwierdzenia przelewów pieniędzy od ojca – k. 110-116
- faktura za laptopa – k. 117
- umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych – k.119, 133-135
- rachunki za leki – k. 131
- faktura za telefon – k. 132
- zaświadczenie o stypendiach – k 140-141
- PIT J. P. za 2014 rok – k. 148-152
- koszty utrzymania A. P. – k. 169-179 181-188, 191
- akt notarialny – k. 197-200
- zeznania świadka E. G. (1) – k. 210v-211v, 184-184v akt (...)
- zeznania świadka E. P. – k. 210-210v, 183-184akt (...)
- przesłuchanie A. P. – k. 213-214v.
- wypis z księgi wieczystej – k. 217-221/

W. R. ma obecnie(...) lata. Jest zatrudniona w P.. Wcześniej pracowała jako kasjer-sprzedawca i zarabiała ok. (...) zł netto miesięcznie, jednak po ukończeniu kursu od 1 października 2016 r. jest zatrudniona na stanowisku zastępcy kierownika z wynagrodzeniem ok. (...) zł netto miesięcznie. Za pełnioną funkcję dostaje dodatek stażowy 200 zł brutto. Jej pensja jest pomniejszana o kwotę niedoboru inwentaryzacyjnego, w 2015r. była to łączna kwota 250 zł.

Do kwietnia 2016 r. mieszkała u rodziców w miejscowości K.. W kwietniu 2016 r. kupiła mieszkanie położone w T. o powierzchni 50 m⁽²⁾ za kwotę (...) zł. (...) zł pochodziło z podziału majątku wspólnego, brakująca kwota pochodziła z kredytu hipotecznego zaciągniętego przez W. R. w kwocie (...) zł. Mieszkanie było w stanie deweloperskim. Konieczne było wykończenie go i wyposażenie na co została przeznaczona pozostała część środków pochodzących z kredytu.

Wykończenie mieszkania kosztowało (...) (...)Koszt zakupu pralki, lodówki, kuchenki i okapu wyniósł (...)

Czynsz za mieszkanie wynosi 311 zł miesięcznie, prąd 100 zł miesięcznie, (...) i internet 90 zł miesięcznie, telefon 50 zł miesięcznie. Dodatkowo W. R. spłaca kredyt hipoteczny, którego rata wynosi 500 zł miesięcznie i płaci alimenty na rzecz córek w kwocie 600 zł miesięcznie.

We wrześniu 2016 r. sprzedała posiadany samochód za 900 zł i obecnie do pracy dojeżdża rowerem. Pieniądze ze sprzedaży samochodu przeznaczyła na zakup mebli kuchennych.

W. R. we wrześniu 2014 r. zaciągnęła w pracy pożyczkę na kwotę (...) zł, którą spłacała w 10 ratach po 400 zł miesięcznie.

Płaci regularnie alimenty na rzecz A. P.. Nie przekazuje jej innych pieniędzy, nie wspiera, nie kontaktuje się z nią.

Obecnie rodzina nie pomaga jej finansowo.

W. R. ma problemy z kręgosłupem z odcinkiem lędźwiowym i szyjnym. Ma też problemy z tarczycą i ciśnieniem. Leczy się na depresję. Na leki wydaje ok. 50 zł miesięcznie, do lekarzy chodzi w ramach NFZ.

/dowód:

- protokół ze sprawy (...) – k.20-23
- zaświadczenie lekarskie – k. 52
- potwierdzenia przelewów – k. 53-54
- zaświadczenie o zarobkach – k. 59-65
- PIT za 2015 rok – k. 202-205
- zaświadczenie dot. pożyczki – k. 206-207
- zaświadczenie dot. niedoboru inwentaryzacyjnego – k. 208
- zeznania świadka B. B. – k. 209v.-210, k. 183-183v akt (...)
- zeznania świadka M. S. – k. 157-158, 135-136 akt (...)
- zeznania świadka M. W. – k 158-159 , k.136-137 akt (...)
- przesłuchanie W. R. – k. 235-236 v.
- umowa kredytu hipotecznego – k. 224-229
- faktura za sprzedaż samochodu – k. 233
- umowa o pracę – k. 234
- opłaty mieszkaniowe – k. 230-231
- koszty wyposażenia mieszkania – k. 232 /

Sąd zważył co następuje

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie zeznań stron procesu, a także zeznań świadków M. S., M. W., E. G. (2), E. P. i B. B. – złożonych także w sprawie (...) Sądu Rejonowego (...)które uznano za wiarygodne, gdyż były spójne, logiczne i znalazły potwierdzenie w stosownych dokumentach zebranych w sprawie. Ustalenia poczyniono również na podstawie dokumentów urzędowych i prywatnych, których domniemanie autentyczności wynikające z art. 245 kodeksu postępowania cywilnego – a w odniesieniu do dokumentów urzędowych również zgodności z prawdą tego co zostało w nich zaświadczone, wynikające z art. 244 kpc – nie zostały podważone.

Zgodnie z art. 230 kpc uznano za bezsporne okoliczności faktyczne zawarte pozwie, pismach procesowych złożonych w sprawie oraz przytoczone w ramach informacyjnego wysłuchania stron, którym strona przeciwna nie zaprzeczyła, gdyż nie budziły wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy i znalazły, w odpowiednim zakresie, potwierdzenie w pozostałym materiale procesowym.

W myśl art. 138 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

W przypadku powództwa o podwyższenie alimentów przez „zmianę stosunków” rozumieć należy zmianę przesłanek wymienionych w art. 133 § 1 i art. 135 kro określających wysokość alimentów, tj. istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej do alimentów lub istotne zwiększenie się możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji.

Zgodnie z powołanymi przepisami art. 133 § 1 i art. 135 kro kwota alimentów należnych dziecku, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie a nie posiada majątku przynoszącego dochód, zależy od usprawiedliwionych potrzeb dziecka oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości każdego z ich rodziców, albowiem obowiązek alimentacyjny spoczywa w odpowiednich częściach na obojgu rodzicach, stosownie do ich aktualnych możliwości finansowych.

Oznacza to, że również pozwana powinna ponosić odpowiednią część wszystkich wydatków związanych z utrzymaniem jej córki w postaci: zakupu żywienia, ubioru, leków oraz innych wydatków niezbędnych do jej prawidłowego rozwoju i wychowania.

Stosownie do stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w uchwale z dnia 9 listopada 1994r., sygn. akt III CZP 138/94, podstawą obliczenia wysokości alimentów jest dochód netto (a nie brutto) zobowiązanego (OSNC Nr 3/1995, poz.43, glosy aprobujące Tadeusz Smoczyński OSP Nr 9/1995, poz.194, oraz Zdzisław Krzemiński „Monitor Prawniczy” Nr 4/1995, str.113).

W ocenie Sądu Rejonowego od chwili orzekania w przedmiocie alimentów doszło do istotnej zmiany stosunków, o której mowa w art. 138 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Szczególnym przykładem zmiany stosunków w rozumieniu wskazanego przepisu jest upływ czasu, na którą to okoliczność powołuje się powódka A. P.. Bezsprzeczonym faktem jest, iż od ostatnio zasądzonych alimentów przez Sąd Okręgowy(...) upłynęło ponad 5 lat. Oczywiście sam upływ czasu nie może być podstawą zmiany wysokości obowiązku alimentacyjnego. Niemniej jednak jeżeli w tym okresie nastąpił spadek siły nabywczej pieniądza, to okoliczność ta nie może pozostawać bez wpływu na zakres obowiązku alimentacyjnego.

Nie ma najmniejszych wątpliwości, że wartość kwoty 300 zł w dacie ustalania poprzednich alimentów była wyższa niż siła nabywcza tejże kwoty obecnie. Już choćby z tego powodu, zasadnie można wskazywać na istotną zmianę stosunków, uzasadniającą wzrost potrzeb powódki. Ponadto pojawiły się nowe potrzeby, związane przede wszystkim z edukacją i podjęciem nauki na studiach w innym mieście, co generuje m.in. koszty wynajęcia pokoju czy koszty dojazdu do T.. Dodatkowo z uwagi na fakt, że podjęte studia są studiami dziennymi, nie ma ona możliwości podjęcia pracy dodatkowej aby uzyskać środki na swoje utrzymanie.

Kolejnym faktem, który powoduje zmianę stosunków w rozumieniu art. 138 kro jest fakt zwiększonego wynagrodzenia, uzyskiwanego przez W. R.. W czasie rozprawy rozwodowej pozwana otrzymywała wynagrodzenie w granicach (...) zł miesięcznie, obecnie jest to ok. (...)zł netto miesięcznie, do tego dodatkowo dodatek stażowy 200 zł brutto miesięcznie. Jest to wzrost o ok. 700 zł miesięcznie. Dodatkowo przeprowadziła się ona do T. i sprzedała posiadany przez siebie samochód, do pracy dojeżdża rowerem. Wobec tego nie ponosi ona już kosztów dojazdu do pracy w kwocie ok. 300-400 zł miesięcznie jak to miało miejsce podczas rozprawy rozwodowej.

Należy również zauważyć, że W. R. za pieniądze uzyskane z podziału majątku wspólnego kupiła mieszkanie w T.. Oczywistym jest, że kupno mieszkania po rozwodzie należało do jej usprawiedliwionych potrzeb i kwoty (...) zł uzyskanej z podziału majątku nie można postrzegać w kategorii wzbogacenia się jednak sporą część zaciągniętej pożyczki przeznaczyła ona na remont i wyposażenie mieszkania. W ocenie Sądu środki, które jej wtedy pozostały powinna była w pierwszej kolejności przeznaczyć na swoje córki i zaspokojenie ich usprawiedliwionych potrzeb a dopiero pozostałą kwotę wydatkować na remont mieszkania i zakup nowego sprzętu (...).

Analiza materiału procesowego zgromadzonego w niniejszej sprawie prowadzi do wniosku, że obecnie w zakresie możliwości zarobkowych W. R. znajduje się płacenie alimentów dla córki A. w kwocie po 700 zł miesięcznie.

Określając wysokość alimentów dla powódki A. P., Sąd odniósł się przede wszystkim do możliwości zarobkowych pozwanej W. R., które w chwili obecnej są wyższe niż dochody otrzymywane w momencie wydawania wyroku w sprawie rozwodowej i wynoszą ok.(...)zł netto miesięcznie. W ocenie Sądu jest to jednak kwota, która pozwala pozwanej W. R. na płaćenie ww. alimentów na rzecz córki A. P..

W ocenie Sądu, w możliwościach zarobkowych i majątkowych nie mieściła się jednak kwota z tytułu alimentów powyżej 700 zł miesięcznie. Sąd miał tu na względzie fakt, że i W. R. nie jest w stanie zaspokoić części swoich potrzeb – związanych choćby z leczeniem, wypoczynkiem, wyposażeniem mieszkania.

Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 138 kro orzeczono jak w punkcie I sentencji, oddalając w pozostałym zakresie powództwo jako niezasadne oraz oddalając – z powodów wyżej już opisanych - powództwo wzajemne o obniżenie alimentów.

Na podstawie art. 100 k.p.c. Sąd zniósł wzajemnie między stronami koszty procesu.

W punkcie V sentencji na podstawie § 19, § 20, § 14 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jt. z Dz.U. z 2013r., poz. 461 ze zm.) Sąd zasądził na rzecz kancelarii adwokackiej adw. E. W. kwotę 90 zł plus VAT tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej i powódce wzajemnej W. R. z urzędu.

O kosztach sądowych rozstrzygnięto na mocy art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t. Dz.U. z 2014r., poz. 1025 ze zm.).

Rygor natychmiastowej wykonalności nadano wyrokowi z urzędu w trybie art. 333 § 1 pkt 1 kpc